

В ИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

8.

KURYER WILEŃSKI. GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 29-го Января — 1846 — Wilno. WTOREK, 29-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 23 Января.

Въ ночи на 22-е сего Января прибылъ изъ Палермо къ Государю Императору Фельдгеръ съ радостнымъ отъ Государыни Императрицы извѣстіемъ, что 6-го сего же мѣсяца, по изъявленному Его Величествомъ, Королемъ Виртембергскимъ, желанію, и съ предварительнаго Ихъ Величествъ, Государя Императора и Государыни Императрицы, на то соизволенія, совершена, помолвка Ея Императорскаго Высочества, Государыни Великой Княжны Ольги Николаевны, съ Его Королевскимъ Высочествомъ, Наслѣднымъ Принцемъ Виртембергскимъ, согласно съ собственнымъ влеченіемъ Ихъ сердець.

Въ прошедшій Вторникъ, 15-го Января, Полковникъ *Тоддъ*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Американскихъ Соединенныхъ Штатовъ, удаляющійся отъ своего поста, имѣлъ счастье откланиваться Его Императорскому Величеству.

Въ прошедшее Воскресенье, 13-го Января, *Г. де Нордінъ*, Чрезвычайный Посланникъ и Полномочный Министръ Короля Шведскаго и Норвежскаго, имѣлъ счастье представляться Его Императорскому Высочеству, Великому Князю Михаилу Павловичу,

Высочайшими Грамотами, данными въ Палермѣ, 24-го Октября, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Анны 1-й степени, Командиръ 1-й Бригады 4-й Легкой Кавалерійской Дивизіи, Генералъ-Маіоръ *Дубельтъ*, Начальникъ Штаба 2-го Резервнаго Кавалерійскаго Корпуса, Генералъ-Маіоръ *фонъ деръ-Лаунитцъ*, и ордена Св. Станислава 1-й степени, состоящій въ Военно-Медицинскомъ Вѣдомствѣ, Двора Его Императорскаго Величества Почетный Лейбъ-Медикъ и Консултантъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ *Мандтъ*.

— Высочайшими Грамотами, данными въ Варшавѣ, 23-го Декабря 1845 года, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами, ордена Св. Станислава 1-й степени, Дѣйствительные Статскіе Совѣтники: Директоръ Департамента Народнаго Просвѣщенія *Гаевскій* и Членъ Главнаго Управленія Учебныхъ Заведеній *Адеркасъ*.

— Высочайшимъ Приказомъ, 3-го Января, Гусарскаго Его Императорскаго Высочества Герцога Максимилиана Лейхтенбергскаго Полка Полковникъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 23-go Stycznia.

W nocy na 22-gi ter. Stycznia przybył do Jego CESARSKIEJ MOŚCI z Palermo goniec z radośnѣm od NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI zawiadomieniem, że dnia 6-go tegoż mѣсяца, stosownie do oświadczonego przez Najjaśniejszego Króla Wirtembergskiego życzenia, i po uprzedniѣm NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA Ich MOŚC zezwoleniu, odbyły się, zgodnie ze wspólną skłonnością Ich serc, zaręczyły JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI, WIELKIЕJ KSIĘZNICZKI OLAGI NIKOLAJEWNY, z Jego Królewską WYSOKOŚCIĄ, KSIĘCIEM NASTĘPCĄ Tronu Wirtembergskim.

W przeszły Wtorek, 15-go Stycznia, Półkownik *Todd*, Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, opuszczając swoje posadę, miał zaszczyt złożyć swe pożegnania N. CESARZOWI JEJ MOŚCI.

W przeszłą Niedzielę, 13-go Stycznia, *P. de Nor-din*, Posel Nadzwyczajny i Minister Pełnomocny Króla Jego MOŚCI Szwecyi i Norwegii, miał zaszczyt być przedstawionym J. C. W. WIELKIEMU KSIĘCIU MICHAŁOWI PAWŁOWICZOWI.

Przez Najwyższe Dyplomata, 21-go Października w Palermo wydane, Najlaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Anny 1-jej klasy: Dowódzca 1-jej Brygady 4-jej Dywizji Jazdy Lekkiej, Jenerał-Major *Dubelt*; Naczelnik Sztabu 2-go Odwodowego Korpusu Jazdy, Jenerał-Major *von-der-Launitz*, i Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, zostający w wydziale wojskowo-lekarskim, Dworu JEJ CESARSKIEJ MOŚCI Lejb-Medyk honorowy i Konsultant, Rzeczywisty Radzca Stanu *Mandt*.

— Przez Najwyższe Dyplomata, 23-go Grudnia w Warszawie wydane, Najlaskawiej mianowani zostali Kawalerami Orderu Św. Stanisława 1-jej klasy, Rzeczywisci Radczy Stanu: Dyrektor Departamentu Narodowego Oświecenia *Gajewski* i Członek Głównego Szkół Rządu *Aderkas*.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 3-go Stycznia, Półkownik Półku Huzarów JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI Księcia Maxymiliana Leuchtenbergskiego, *Rop 3-ci*, mia-

Роты 3-й, назначен Командиром Уланского Его Высочества Принца Александра Гессенского Полка, а Командир Уланского Его Высочества Принца Александра Гессенского Полка, Полковник Ранненкампф, уволен от службы, за болѣзнию, Генерал-Маиоромъ, съ мушкетеромъ и пенсіономъ двухъ третей жалованья.

— Высочайшимъ Приказомъ, даннымъ въ Римѣ, 6-го Декабря 1845 года, Нижеслѣдующіе Офицеры Корпуса Инженеровъ Путей Сообщенія, въ числѣ прочихъ, произведены: изъ Капитановъ въ Маиоры: Крассовскій, Строковскій 2, Руммель 1, Кербедзъ 2, Смоликовскій 2;—изъ Поручиковъ въ Капитаны: Орвидъ, Верига 2, Морицъ, Олехновичъ, Сипайло, Шадевскій, Павловскій, Августиниовичъ, Графъ Зибергъ-Платеръ, Цихоцкій, Бентковскій;—изъ Подпоручиковъ въ Поручики: Миккульскій, Бениславскій 4, Жуковскій 3, Корибутъ-Дашкевичъ, Зацивицковскій, Валицкій;—изъ Прапорщиковъ въ Подпоручики: Давевскій, Коницкій, Левицкій, Кукевичъ, Висцкерскій, Колковскій, Вредтъ, Мясковскій, Цышковскій и Суходольскій.

— Высочайшимъ Именнымъ Указомъ, даннымъ Придворной Канторѣ, 12 го с. м., дѣвица Екатерина Васильчикова, пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

Штабъ Его Императорскаго Высочества Главнаго Начальника военныхъ учебныхъ заведеній, по приказанію Его Высочества, объявляетъ родителямъ желающимъ помѣстить дѣтей своихъ въ военно-учебныя заведенія, что въ Сводѣ Постановленій о воспитаніи обоюбого пола дѣтей въ Учебныхъ Заведеніяхъ Имперіи, издаваемомъ въ прошедшемъ 1845 году, *Пушкаревымъ*, находится много упущеній, могущихъ ввести въ заблужденіе родителей, и что нѣкоторые дѣйствительныя по сему предмету постановленія, совершенно не вошли въ составъ сего Свода.

Штабъ при семъ присовокупляетъ, что для руководства родителей при помѣщеніи малолѣтнихъ дѣтей въ военно-учебныя заведенія, издава, съ Высочайшаго соизволенія, Г-мъ *Посицкимъ*, особая книжка, которая пополняется и исправляется по мѣрѣ вновь издаваемыхъ распоряженій по предмету приѣма и выпуска воспитанниковъ сихъ заведеній.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція

Парижъ, 20 Января

Совѣщанія палаты. Засѣданіе палаты депутатовъ 19-го и 20-го Января. По росписи занятій, палата приступила вчера къ разсмотрѣнію проекта адреса. Сначала вступилъ на кафедру г-нъ Керу; онъ упрекалъ министровъ въ заключеніи танжерскаго трактата, непринесшаго Франціи никакой пользы; возставалъ на преувеличенный докладъ о состояніи финансовъ и о постепенномъ развитіи народныхъ учрежденій, и окончилъ колкими упреками г-ну Гизо. Потомъ занялъ кафедру г-нъ Лейро. Ораторъ сей упрекалъ кабинетъ, за его вліяніе при выборахъ, желалъ отмѣны сего закона, и упрекалъ министровъ въ разныхъ упущеніяхъ по управленію государствомъ. Послѣ нѣсколькихъ рѣзкихъ замѣчаній членовъ оппозиціи, говорилъ министръ внутреннихъ дѣлъ, опровергалъ обвиненія г-на Лейро, якобы правительство имѣло вліяніе на выборы, и вѣдшивалось въ дѣла судебныхъ. За симъ г-нъ Лейро еще разъ пытался доказать свои обвиненія, кои опровергнуты были г-мъ Дюшательемъ совершенно. Потомъ, вошедшій на кафедру Г. Ледрю-Ролленъ распространился на счетъ содержанія тройной рѣчи, нѣкогда преобразованій, которыя объявлялъ въ духѣ партій; въ заключеніе же привелъ, что политика г-на Тьера, какъ внутренняя такъ и внѣшняя, ничѣмъ не различается отъ политики настоящаго министерства; почему просилъ членовъ лѣваго центра, не только не перемѣнять своихъ правилъ, но еще строже придерживаться ихъ. Наконецъ засѣданіе отложено было до слѣдующаго дня. Сегодня, 20 числа, г-нъ Анжевилль потребовалъ представленія бумагъ, по дѣламъ съ Мадагаскаромъ, и объясненія причинъ побуждающихъ отправить туда экспедицію. На это отвѣчалъ морской министръ:—что ораторъ требуетъ объясненія двухъ вопросовъ, во 1-хъ, относительно инструкцій

nowany Dowódcą Półku Ułanów Jego Wysokości Xięcia Alexandra Hesskiego, a Dowódcą Półku Ułanów Jego Wysokości Xięcia Alexandra Hesskiego, Półkownik *Rennenkampf*, uwolniony ze służby, z przyczyny choroby, w randze Jenerał-Majora, z mundurem i pensją dwóch trzecich gaży.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, dany w Rzymie w d. 6 Grudnia 1845, następni Oficerowie Korpusu Inżynierów Dróg Komunikacyi, w liczbie innych, zostają podniesieni do rang: Majora, Kapitanowie: Krassowski, Strokowski 2, Rummel 1, Kierbedz 2, Smolikowski 2;—Kapitana, Porucznicy: Orwid, Weryha 2, Morye, Olechnowicz, Sipajtlo, Szadewski, Pawłowski, Augustynowicz 1, Hrabia Zyberg-Plater, Cichocki, Bentkowski;—Porucznika, Podporucznicy: Mikulski, Benislawski 4, Żukowski 3, Korybutt-Daszkievicz, Zacwilichowski, Walicki;—Podporucznika, Chorążowie: Daniewski, Konicki, Lewicki, Kukiewicz, Wysiekiński, Kolkowski, Wredt, Miaskowski, Cieszkowski i Suchodolski.

— Przez Najwyższy Ukaz do Kantoru Dworu, z d. 12 b. m., panna Katarzyna Wasilczykow, mianowana została Frejliną N. Cesarzowej Jej Mości.

Sztabъ Jego Cesarskiej Wysokości Głównego Zwierzchnika wojskowych naukowych zakładów, ma zaszczyt, z rozkazu J. C. Wysokości obwieścić, dla przestrzeżenia rodziców, życzących umieścić dzieci swoje w zakładach wojskowych wychowania, że w Układzie postanowień o wychowaniu dzieci płci obojczy w Zakładach edukacyjnych Cesarstwa Rossyjskiego, wydanym w upłynionym 1845 r., przez P. *Puszkarewa*, zawiera się wiele niedokładności, mogących wprowadzić w błąd rodziców, i że niektóre istotne w tym przedmiocie postanowienia wcale do Układu tego nie weszły.

Sztabъ ma zaszczyt dodać, że dla przewodnictwa rodziców przy umieszczeniu małoletnichъ dzieci w zakładach wojskowo-naukowych, jest wydana, za Najwyższymъ zezwoleniem, przez P. *Nowickiego* oddzielna książka, która uzupełnia się i poprawia w miarę nowo-wychodzącychъ rozporządzeń w przedmiocie przyjęcia i wypuszczenia uczniów tychъ zakładów.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya

Paryż, 20 stycznia.

Obrady Izby. Posiedzenia Izby Deputowanych w dniu 19-m i 20-m stycznia. Wczoraj z porządku dziennego, przypadały rozprawy nad projektem do adresu. Naprzód zabrał głos P. Corne, w którym zarzucając Ministrom traktat Tangerski, który żadnej nie przyniósł dla Francyi korzyści, powstawał na przesadzone przedstawienie pomysłowości finansów i rozwijanie się postępowe instytucyj narodowych; skończył zaś ostrymi przymówkami P. Guizot. Po nim wszedł na mównicę P. Leyraud. Mówca ten zarzucał gabinetowi wpływ jego na wybory, i żądał gorąco zmiany w prawie wyborczym. Po kilku jeszcze cierpkich mowach stronników opozycji, zarzucających Ministrom uchybienia, popełnione w zarządzie kraju, zabrał głos Minister spraw wewnętrznych: zbijał w nim zarzuty P. Leyraud, jakoby rząd miał wpływać na wybory, i zaprzeczał wszelkiemu obocznemu działaniu na sądownictwo. P. Leyraud raz jeszcze przytaczał dowody na poparcie swoich zarzutów, które P. Duchatel odparł zwycięzko. Następnie wszedł na mównicę P. Ledru Rollin: mówił obszernie o optymizmie mowy tronowej, różnił przesyłał do rozbioru reformy, którą popierał w duchu swego stronnictwa; skończył zaś wnioskiem, że polityka P. Thiers, tak wewnętrzna, jako i zewnętrzna, w niczem się nie różniła od polityki obecnego gabinetu; upraszał zatem członków Lewego Środka, aby nie tylko zasad swych nie zmieniali, ale owszem, ściślej niż kiedy stawali się nadal ich trzymać. Długie to posiedzenie odroczone zostało do dnia następnego.— W dniu dzisiejszym, P. Angéville żądał złożenia dokumentów w sprawie Madagaskaru, tudzież wyjaśnienia powodów wysłania wyprawy. Odrzekł na to Minister morski: że mówca żąda wyjaśnienia dwóch kwestyj: co do rozkazów udzielonych P. Romanowi Desfosses, na mocy których zarzucił kotwicę pod Tamatawą, i co do kredytów żądanych na tę wyprawę. Dla wyjaśnienia piérwszej, gotów był udzielić dane instruk-

даплой г-ну Роману Дефоссу, во исполнение коей онъ остановился близъ Таматавы, и во 2-хъ, относительно суммъ требуемыхъ на сію экспедицію. По первому изъ сихъ вопросовъ, министръ готовъ былъ представить данную инструкцію, и тотъ же часъ положилъ ее на столъ председателя: по второму вопросу, о суммахъ, изложилъ онъ уже, въ бюджетной комиссіи, мнѣніе о необходимости оныхъ, почему не находить нужнымъ возобновлять здѣсь этого дѣла. Г-нъ Делонгребъ требовалъ подробнѣйшихъ поясненій, но министръ не хотѣлъ ихъ сдѣлать. Г-нъ Дювержье де Горанъ взошедши на кафедру, прочелъ какимъ-то неслыханнымъ голосомъ огромную рукопись, содержащую въ себѣ обвиненія всѣхъ кабинетовъ, бывшихъ съ 1834 года. За симъ, перейдя къ дѣламъ Испаніи, Алжиріи, Ла-Платы, Отаити и Королевы Помаре, охуждалъ вездѣ политику министровъ.

— Въ Мониторѣ обнародованы два письма, писанныя мароккскимъ посланникомъ къ Королю Французовъ и герцогу Немурскому, послѣ смотра войскъ, бывшаго 17 Января. Въ первомъ изъ этихъ писемъ помѣщено: „Мы были удивлены внимательностью, порядкомъ и силою; народъ Вашъ по истинѣ заслуживаетъ того, что бы Вы были его Султаномъ, а Вы достойны управлять такимъ народомъ. Утверждался на такой силѣ и на правосудіи, династія Ваша чрезвычайно возвысится. Мы будемъ всякій день молить Бога, объ увеличеніи славы Вашей, и о исполненіи на Васъ всѣхъ благъ. Молясь за Васъ, мы молимся и за благородныхъ дѣтей Вашихъ. Да исполнитъ Всевышній всѣ желанія великаго Султана, Людовика Филиппа; и да соизволитъ, дабы храбрыя войска его были защитой Франціи и Марокка, и ужасомъ ихъ враговъ.“ Въ письмѣ къ герцогу Немурскому, содержится слѣдующія замѣчательныя мѣста: „Когда, я въ первый разъ увидѣлъ Тебя на челѣ войскъ, среди Твоихъ братьевъ; мнѣ казалось, что вижу молодое дерево, посаженное близъ другаго крѣпкаго растенія, съ тѣмъ, дабы служило подпоркою его вѣтвямъ, обремененнымъ плодами. Это другое растеніе — государь Твой и отецъ; — береги всегда, и старайся поддерживать вѣтви его, обремененныя плодами правосудія и славы. Шестуи по слѣдамъ Твоего отца; соблюдай совѣты, какіе даетъ Тебѣ и братьямъ Твоимъ великій сей Государь; слѣдуй его примѣру; — подь его руководствомъ, предводительствуя такими храбрыми войсками, Ты доставишь новую славу Франціи. Да оспитъ Всевышній милостивымъ покровомъ своимъ тебя, Твоего отца, добродѣтельную мать Твою и дѣтей Твоихъ. Просимъ Тебя, сообщить Франціи это выраженіе чувствъ нашихъ, дабы тѣ, кои сомнѣваются въ дружественномъ нашемъ расположеніи, отнынѣ иначе думали объ насъ.“

— По письмамъ изъ Верне, здоровье Ибрагима-Паши всякій день поправляется. Онъ охотно принимаетъ являющихся къ нему съ визитами, и всѣ вообще не могутъ нахвалиться его обращеніемъ. — Изъ Флоренціи пишутъ, что проживающій тамъ, бывший Король Голландскій, Людовикъ Бонапарте, опасно заболѣлъ и изъявилъ желаніе предъ смертію увидѣть сына, содержащагося въ Гамской крѣпости!

— Изъ Орана отъ 10-го с. м. пишутъ, что послѣднія распоряженія маршала Бюжо, произвели тамъ большое впечатлѣніе. 7 го числа всѣ войска, кавалерія и пѣхота, въ коняхъ не было надобности въ Оранѣ, выступили во внутрь края, по направленію къ Маскарфъ, за исключеніемъ только 3 егерскаго полка и отряда полковника Вальсена, кои пошли въ направленіи къ Бель-Абесу. Генераль Ламорисьеръ получилъ повелѣніе соединиться съ маршаломъ Бюжо, дабы Абд-эль-Кадеру, пресѣчь путь къ отступленію, или по крайней мѣрѣ, вытѣснить его изъ предѣловъ французскихъ владѣній. Во всякомъ случаѣ достоверно то, что послѣднее сраженіе съ эмиромъ близъ Велъ Темды, не принесло Французамъ никакой пользы.

— Слышно, что алжирскій епископъ, просившій увольненія отъ управленія епархіею, намѣренъ провести остатокъ дней своихъ въ монастырѣ Трапистовъ.

23 Января.

Совѣщанія палатъ. Засѣданіе палаты депутатовъ 21 и 22 Января. Послѣ рѣчи г-на Дювержье де Горанъ 20-го с. м., взошелъ на кафедру г-нъ Тьеръ, и послѣ нѣсколькихъ словъ, преисполненныхъ негодованія, въ отвѣтъ г-ну Ледру-Роллену, перешелъ къ разсмотрѣнію вопроса о Соединенныхъ Штатахъ. Онъ упрекалъ г-на Гизо въ при-

чье, кторѣ натychmiast на биржѣ Презеса Избы зложилъ. Co cіe заcъ тycы зaдaныxъ кpeдитoвъ, вытлумачилъ ихъ поводъ комиссiи бюджетовъ: cади затѣмъ, жe нeмaа пoтpeбы oбъяснaтъ тѣxъ рeчeй пoвтopнe. P. Deslongrais зaдaлъ oбшepнeйшeхъ выяснeнiй, aлe Министep cтaлe oпaрл cя тeму. Пoчeмъ P. Duvergier de Hauranne зaжaлъ мoвънecя и пoвъoлyмъ глoсeмъ oдeзъятъ oлбpзъмъ рeкoписмъ, в ктoрымъ знaждoвъ cя зарзътъ пpeцивъ вcъмъ гaбинeтoмъ oдъ 1831 pокy. Пpeсeдлъ потѣмъ до cпpaвъ Hисъпанiи, Aлъиepу, Лa-Платa, Oтаhиты и Kрoлoвъ Pomape, гaнaцъ вcъздe политыкѣ Министpовъ.

— *Monitor* огласилъ два листы, прешланные отъ Посла Марокканскаго Королю и Хіециу Nemours, по преглядзѣ войска; odbyтымъ в днѣ 17-мъ б. м. В первомъ листѣ Поселъ пишетъ слѣдующее: „Byлшмы здзиwieni tak wielkimъ posłuszeństwemъ, porządkiemъ i siłą. Takъ jest, Twój naródъ zasługuje na to, iż jesteś jego Sułtanemъ, a Tyś godzienъ panować takiemu narodowi. Wspieraj się zъ jednej strony na takiej sile, zъ drugiej na sprawiedliwości, a dynastya Twoja wznie się bardzo wysoko. My bѣdziemъ błagać codziennie Boga, aby zwiększałъ Twą sławę, i zlewałъ na Ciebie swe błogosławieństwo. A kiedy się modlimy za Ciebie, modlimy się także i za szlachetne Twe dzieci. O wszechmocny Boże! spełniaj zawsze najmniejsze życzenia wielkiego Suлтана, Ludwika Filipa, i spraw, aby jego liczne wojska były obroną Francji i Marokko, oraz postrachemъ ichъ wspólnychъ nieprzyjaciół.“

В листѣ д. Хіециа Nemours, godnemъ jest uwagi następne miejsce: „Kiedy ujrzałemъ Ciebie na czele wojska, i pośródъ Twychъ braci, zdawało mi się, jakoby widziałъ młody szczyk, wzrastający obokъ silnego drzewa, aby służyłъ za podporę jego obciążonymъ gałęziomъ. To drzewo, Twego Pana i Ojca, wspieraj ciągle, i dopomagaj do należytego utrzymania gałęzi, obciążonychъ owocami sprawiedliwości i chwały. Wstępuj wъ ślady Twego Ojca. Zachowaj radę, jakie daje Tobie i braciomъ ten potężny Monarcha. Idź za jego przykłademъ, kierowany przezeń i na czele tego dzielnego wojska, udzielisz nowego blasku sławie Francji. Oby Bógъ rozszerzyłъ swe błogosławieństwo i łaskę nadъ Tobą, Twymъ ojcemъ, Twą cnotliwą matką i Twymi dziećmi. Prosimy Ciebie o udzielenie Francji tego wyrażenia naszychъ uczuć, aby ci, którzy wątpią o naszej przyjaźni, inne wъ tymъ względzie powzięli przekonanie.“

— Według listówъ zъ Vernet, zdrowie Ibrahima-Baszy codziennie się polepsza. Przyjmuje onъ wiele wizyt, i wъ ogóle wszyscy chwają uprzejmie jego przyjęcie. Zъ Florencji zaś donoszą, że oddawna tamъ mieszkający były Królъ Hollenderski, Ludwikъ Bonaparte, jest niebezpiecznie chory, i życzy przynajmniej razъ jeszcze przedъ śmiercią zobaczyć się zъ synemъ swoimъ, uwięzionymъ wъ Ham.

— Ostatnie depesze Marszałka Bugeaud, otrzymane wъ Oranie, sprawiły tamъ, według listówъ zъ dnia 10-go b. m., wielkie wrażenie. Dnia 7-go, wszystka jazda i piechota, jaka tylko wъ Oranie nie była koniecznѣ potrzebna, wyszła wъ głąbъ kraju, udającъ się wъ kierunku Maskary, prócz dwóhъ szwadronówъ 3-go pólku strzelców, i gumu, bѣdącego pod dowództwemъ Półkownika Valsin, które wyszły drogą prowadzącą do Bel-Abess. Generalъ Lamoriciere odebrałъ rozkazъ połączenia się zъ Marszałkiemъ Bugeaud, ażeby odciać Abd-el-Kaderowi odwrotъ, albo przynajmniej wyprzeć go zъ posiadłości francuzkich. Wъ każdymъ razie zdaje się być rzeczą pewną, że ostatnia potyczka zъ Emiremъ podъ Wed-Temda nie przyniosła Francuzomъ korzyści.

— Słychać, że Biskupъ Algierski, który prosiłъ o uwolnienie, zamierza wejść do klasztoru Trapistów.

Dnia 23 stycznia.

Obrady Izby. Posiedzenie Izby Deputowanychъ, wъ dniu 21-мъ i 22-мъ stycznia. Po głosie P. Duvergier de Hauranne, mianymъ wъ dniu 20-мъ b. m., wszedłъ на mównicę P. Thiers, i po kilku wyrazachъ pełnychъ pogardy, odrzeczonychъ P. Ledru-Rollin, przeszedłъ do rozbioru kwestyi o Stanachъ-Zjednoczonychъ. Zarzucałъ panu Guizot stronność, okazaną dla Anglii, wъ przedmiocie zerwania sto-

страсти к Англии, и в разрыве сношений с Соединенными Штатами, тогда как Франция могла быть посредницею по Орегонскому делу, и миролюбиво окончить спор, который может вовлечь два могущественных государства в войну продолжительную и тягостную. 21 числа, г-н Гизо читал доклад, по вопросу об Америке, излагая поведение Вашингтонского кабинета, и убеждал, что нейтральная политика, которой держится Франция, есть для нее самая выгодная. Политика сия не позволяет нам отклониться от правил, которые служат для нас неизменным основанием. Речь г-на Гизо была заглушена громкими рукоплесканиями.

Вчерашнего числа, палата окончила совещания об адресе, и приступила к рассмотрению первой статьи.

— Молва, будто бы Абд-эль-Кадер ворвался в Метиджу, не подтверждается, в *Journal des Débats* сообщают из Альжира от 10 числа с. м., следующее: В настоящую минуту Эмир, как кажется, отступает из Телли, чтобы вступить обратно в Сахару; весьма вероятно даже то, что чрез Джаб-эль-Амирь и чрез горы расположенных к нему Сиди-Широв, возвратится он в свою деиру.

— В Монитер помещены плачевные известия, касательно похода генерала Лавассера, послѣ стычек 25 и 26 Декабря. По рапорту этого генерала, от 10-го Января, колонна, которою он командует, 3-го Января, понесла значительные потери от мороза и снѣга. По частному письму, там умерло 800 человек; но марсельские журналы считают только 400. Генерал Лавассер в своем рапорте пишет: „Путь наш обозначен телами несчастных, погибших от холода.“

— В частном письме из Орана, от 31-го Декабря, сообщают, что слухи об изъясненной будто бы совершенной покорности племенами, обитающими в южной части тлемзенского подокруга, ложны. Бу Гамеди с 500 всадников и 400 пѣхоты ворвался в эту область и уговорил племена приготовиться к переселению в Марокко; но генерал Кавеньяк узнав об этом, немедленно прибыл туда, вслѣдствие чего племена, видя себя защищенными таким образом от приверженцев Абд-эль-Кадера, подчинились снова.

— Первый секретарь турецкого посольства, Баллизир-Эффенди, назначен повѣренным в делах Порты в Париж; должность сию будет он исправлять до прибытия нового посланника.

— Говорят, что экспедиция в Мадагаскар отправится в концѣ Февраля.

— 21 числа, в годовщину смерти Людовика XVI, многие из жителей посѣщали здѣшнія церкви. Журнал *France*, вышел с черною каймою.

А н г л и я

Лондон, 20 Января.

Вчера, в присутствии Королевы, происходило в Виндзорском замке собрание капитула ордена Подвязки, на котором, с обыкновенною церемоніею, приняты были в число кавалеров сего ордена, маркизы Кемден и Гертфорд. По окончании церемонии, был великодушный обѣд, на котором, кроме присутствовавших кавалеров, находились министры — Пил и Грам, и многія знатныя лица.

— Полученныя из Соединенных Штатов известия по большей части неблагоприятны, и вообще полагают, что правительство, при одном только угрожающем видѣ успѣть поддержать мир. В журнал *Globe* пишут по этому предмету следующее: Обѣ палаты американского конгресса настроены, по видимому, действовать согласно съ рѣчью президента Полка, влияние коего на народ достигло, кажется, желанной цѣли. Но достойно внимания обстоятельство, что в прениях Сената гораздо менѣе обнаруживается умиротворенности, нежели в палатѣ представителей. Нѣтъ сомнѣнія, что для обоих государств не может быть ничего затруднительнѣе настоящей войны. Мы однакоже имѣем надежду, что предусмотрительностию и энергіею нашего правительства будет сохранен мир.

— В *Times* находят преждевременным мнѣніе, основанное на предварительных прениях конгресса и распушенных слухах, что представители и народ Соединенных Штатов полагают, что война

сунковъ ze Stanami-Zjednoczonemi, a to w chwili, kiedy Francja mogła łaeno wystąpić jako pośredniczka, w kwestyi Oregonu, i ukończyć przyjaźnie spory, mogące wciągnąć dwa wielkie narody w wojnę długą i uciążliwą. W dniu 21-m P. Guizot zdawał sprawę z kwestyi amerykańskiej; wyjaśniał postępowanie gabinetu Washingtonskiego, i starał się przekonać Izbę, że polityka neutralna, jakiej się Francja trzymała i trzyma, jest najrozsądniejszą i najkorzystniejszą dla niej. Polityka ta bowiem nie da nam zboczyć od zasad, które są dla nas przekonaniem niezmiennym. Głos P. Guizot, okryty był powszechnemi oklaskami.

Wczoraj. Izba zamknęła ogólne narady nad projektem do adresu, a przystąpiła do rozbioru pierwszego paragrafu.

— Wieść jakoby Abd-el-Kader wpadł do Metidza, nie potwierdza się; *Journal des Débats* donosi bowiem z Algieru pod d. 10 b. m.: „Zdaje się, że Emir w tej chwili cofa się z Tella; aby znowu powrócić do Sahary; jest nawet bardzo podobnem do prawdy, że przez Džabel-el-Amur i przez góry przychylnych mu Sidi-Szirów usiłować będzie dostać się do swęj deiry.“

— *Monitor* umieścił smutne wiadomości, o pochodzie Jenerała Levasseur, po stoczonych potyczkach, w dniach 25 i 26 grudnia. Według raportu pomienionego Jenerała, z dnia 10-go stycznia, kolumna, którą dowodzi, poniosła znaczne straty, z powodu zimna i sniegu w dniu 2-m stycznia. Według prywatnego listu, miało umrzeć 800 osób; dzienniki zaś Marsylskie podają tylko stu zmarłych. Jeneral Levasseur mówi w swoim raporcie: „Nasza droga oznaczona została ciałami nieszczęśliwych, którzy zginęli od zimna.“

— Z Oranu donosi list prywatny pod d. 31 grudnia, że wieść o zupełnem poddaniu się pokoleń w południowej części półokręgu Tlemzenu, jest mylną. Bu-Hamed z 500 jazdy i 400 piechoty wkroczył był do tego powiatu, i nakłonił pokolenia do przygotowania się na wędrowkę do Marokko; lecz uwiadomiony o tem Jeneral Cavaignac przybył bezzwłocznie tamże; w skutku czego, część tylko tamecznych pokoleń, widząc się zabezpieczoną od napaści stronników Abd-el-Kadera, powróciła do posłuszeństwa.

— Balsir-Efendi, Pierwszy Sekretarz poselstwa турецkiego, mianowany właśnie został sprawującym interessa Porty w Paryżu. Sprawować będzie te obowiązki aż do przybycia nowego Posła.

— Wyprawa do Madagaskaru ma odpłynąć w końcu lutego.

— Dnia 21-go, jako w rocznicę śmierci Ludwika XVI-go, tutejsze kościoły były licznie zwiedzane. Dziennik *France* wyszedł z czarnemi obwódkami.

А н г л и я

Лондон, 20 stycznia.

Dnia wczorajszego, odbyło się wobec Królowej, w zamku Windsorskim, posiedzenie kapituły orderu Podwiązki, na którym ze zwykłemi ceremonijami ozdobieni zostali tymże orderem Margrabiowie Campden i Hertfort. Po skończeniu uroczystości, dano wspaniałą ucztę, na której, oprócz obecnych kawalerów orderu, znajdowali się Ministrowie Peel i Graham, oraz wiele znakomych osób.

— Nadeszłe wiadomości ze Stanów-Zjednoczonych są po większej części niepomyślne, i powszechne panuje mniemanie, że rząd tylko przez przybranie silnej postawy pokój utrzymać może. *Dz. Globes* pisze w tym względzie: Obie Izby amerykańskiego kongressu zdają się skłaniać do postępowania eo do litery według mowy sejmowej P. Polka, którego wpływ na naród nie chybił jak się zdaje celu. Ale uderzającą jest okoliczność, że w rozprawach Senatu daleko mniej objawia się umiarkowania niż w Izbie Reprezentantów. Niema wątpliwości, że nie byłoby dla obudwóch krajów większego nieszczęścia, jak teraźniejsza wojna. Mamy jednakże nadzieję w przezorności i sile naszego rządu, że pokój utrzymanym zostanie.

— *Times* uważa za rzecz przedwczesną wyprowadzanie, z wstępnych rozpraw kongressu i pogłosek, wniosku, że tak reprezentanci jak i lud Stanów-Zjednoczonych, wojnę mają za jedyny sposób rozwiązania obecnych zatargów.

есть единственное средство для разрешения настоящих недоразумений, и что они предполагают действовать даже наступательно. По мнению *Times*, не должно придавать столько веса дерзким речам и проектам палаты конгресса, сколько приписывают им американские журналы; но напротив, следует больше надеяться на влияние партии умеренных, которая довольно многочисленна в палате, а равно — не обращать внимания на предложенный в палате проект распространения власти Штатов на целый Орегон: ибо этот проект, если не представителем, то сенатом будет непременно отвергнут. В конце в *Times* помещено еще одно благоприятное известие, что, при отправлении парохода *Acadia*, с которым получены последние известия, английский посланник, Г. Пакенгам, предлагал американскому статс-секретарю, окончить недоразумения миролюбивым образом.

— По последним донесениям из южного океана, английский 50-ти пушечный фрегат *Amerika* и 16-ти пушечная корвета *Modeste*, заняли пост при устьях реки Колумбия, в Орегонской земле. Адмирал Сеймур с двинутым кораблем *Collingwood* находился, 16 ноября, близ Сандвичевых островов.

— В *Morning Herald* сообщают, что на заседании парламента в понедельник, то есть, через три дня после открытия собрания, Г. Пилл предложит свои финансовые и другие проекты преобразований. Доныне о предполагаемых переменах ничего еще достоверного не слышно. По ходящим слухам, Г. Пилл всю свою реформу хочет ограничить перемещением настоящего таможенного о хлебных тарифах; пошлина будет ограничиваться 1 шилл. при самых высоких ценах и 14 шилл. при самых низких ценах на хлеб. Земледельцы имеют получить в вознаграждение за сие понижение ввозной пошлины — уничтожение пошлины за молотье, повышение налога в пользу бедных и подати графств. Но это только — слухи, источники которых неизвестны.

— Собрания, происходящие по всему государству, в пользу и против хлебных законов, все еще не прекращают своих действий. Общество противников закона о хлебе за несколько предшествовавших, произвело одно из многочисленных собраний в Манчестере, на коем объявлена была докладка, что Г. Пилл предложит проект о назначении постоянной на хлеб пошлины; но при сем сказано, что будут требовать совершенно свободного привоза хлеба. В Ливерпуле происходило такое же собрание против хлебных законов, состоявшее из 5,000 рабочих людей.

— В собрании против хлебных законов, 14-го с. м., в Ковентгарденском театре, участвовало до 6,000 человек разного состояния и пола. Партер занят был ремесленниками, земледельцами и рабочими, в ложах помещались дамы в богатых нарядях; свыше 30 stenografow занимали места в оркестре, а на огромном возвышении на сцене находилась аристократия общества. Из знаменитых членов присутствовали: председательствующий Джордж Вильсон, один из первейших фабрикантов в Манчестере, Г. Вальерс, член парламента и брат гр. Кларендона, Гр. Юм и Жибсон, члены парламента, радикалы, не только купцы и фабриканты из Ливерпуля, Гр. Ведвуд и Готтинсон помещики Соединенных Штатов, и Г. Гортон богатейший арендатор, один из знаменитейших английских агрономов. Гр. Кобден и Брейт, главные пружины общества, не успели прибыть на сие собрание. Г. Вильсон открыл заседание чтением отчета о собраниях суммах в пользу общества; за сим Г. Вальерс, описав вкратце подробности последнего министерского перелома, извлек из сего надежду и предположение, что цель общества будет скоро достигнута. Оба они несколько не щадили знаменитых имен аристократии, защищающей хлебный закон, и речь сия казалась какою то особенностью, потому что оратор сам принадлежал к древнейшей фамилии в государстве. Гр. Жибсон и Мурр заключили заседание речами, выслушанными публикою до конца, хотя в них не было ничего нового.

21 Января.

На заседании капитула ордена Подвязки в Виндзор, избран канцлером сего ордена Доктор Вилберфорс, Оксфордский епископ.

и же замышляют даже действовать. Według *Times*, gwałtownym mowom i zuchwałym projektem Izby kongressu, nie należy przypisywać tak wielkiego znaczenia, jakie stara się im nadawać prasa amerykańska; owszem ufać potrzeba w siłę stronnictwa umiarkowanego, dość licznego w kongresie, i nie zrażać się nawet podanym projektem rozszerzenia praw Stanów-Zjednoczonych na całe terytorium Oregonu. Projekt ten, jeżeli nie przez reprezentantów to przez Senat niezawodnie odrzucony będzie. W końcu *Times* udziela jeszcze wiadomość, pożądaną w interesie pokoju, to jest, że przy odplywie parostatku *Acadia*, który przywiózł ostatnie wiadomości, P. Pakenham, Poseł Angielski, projektował amerykańskiemu sekretarzowi stanu polubowne załatwienie sporów.

— Według ostatnich wiadomości z morza Południowego, angielska fregata *Amerika* o 50 działach i korweta *Modeste* o 16 działach, zajęły stanowisko przy ujściu rzeki Kolumbii (w Oregonie). Admirał Seymour z linowym okrętem *Collingwood* znajdował się dnia 16 listopada przy wyspach Sandwichskich.

— Według *Morning Herald*, na poniedziałkowym posiedzeniu parlamentu, to jest we trzy dni po otwarciu zgromadzenia P. Peel przełożył swoje finansowe i inne postanowione plany reform. Dotąd o zamierzonych zmianach nie pewnego jeszcze nie słychać. Według obiegujących wieści P. Peel chce całą swoją reformę ograniczyć na modyfikacyi dotychczasowej zbożowej taryfy celnej; cło ma wynosić 1 szyl. przy najwyższych, a 14 przy najniższych cenach zboża. Rolnicy mają być wynagrodzeni za to zniesienie cła ochronnego przez zniesienie podatku od mlewa, zmniejszenie podatku na ubogich i podatku hrabstw. Ale to są tylko wieści bez pewnego źródła.

— Zgromadzenia odbywane po całym kraju, za i przeciw prawom zbożowym nie ustają w swych stronnictwowych usiłowaniach. Liga odbyła znowu przed kilku dniami jedno z najliczniejszych zgromadzeń w Manchester, na którym wynurzono domysł, że P. Peel zaproponuje stałe cło od zboża, ale zarazem oświadczone, że tylko na zupełnie wolny dowóz zboża nastawać będą. W Liverpool odbyło się także zgromadzenie przeciw prawom zbożowym złożone z 5,000 robotników.

— Na zgromadzeniu Anti-corn-law-league d. 14 b. m. w teatrze Cowentgarden, znajdowało się w sali do 6,000 osób różnego stanu i płci. Parter zapelniony był rzemieślnikami, rolnikami i robotnikami, łóża zajmowały damy w wykwintych strojach; przeszło 30 stenografow (skopisow) zajęło miejsce orkiestry, a ogromne wznieśnienie na scenie obejmowało arystokrację Ligi. Najznakomitsi członkowie obecni, byli: Prezydent Jerzy Wilson, jeden z najznakomitszych fabrykantow w Manchester; P. Villiers, członek Parlamentu a brat Hr. Clarendon, PP. Hume i Gibson członkowie Parlamentu Radykalisci; kilku negocjantow i fabrykantow z Liverpoolu; PP. Wedgwood i Hutchinson obywatele Zjednoczonych Stanow i P. Horton, najbogatszy dzierżawca, jeden z najświetlejszych agronomow angielskich. PP. Cobden i Bright, którzy są duszą Ligi, nie mogli przybyć na to zgromadzenie. P. Wilson zagaił posiedzenie przeglądem summ zebranych na fundusz Ligi; poczem P. Villiers przebiegłszy pokrótce szczegóły ostatniego przesilenia ministerialnego, wyciągał ztąd nadzieję i wnioski, że cel związku wkrótce osiągnięty zostanie. Obadwaj nie oszczędzali wcale wielkich imion arystokracji, broniącej praw zbożowych, a ta mowa zdawała się szczególną w ustach człowieka, który należy do jednej z najdawniejszych famii w królestwie. PP. Gibson i Moore zakończyli posiedzenie mowami, których publiczność do końca wysłuchiwała, lubo nie nowego nie przytoczyli.

Dnia 21 stycznia.

Na kapitule orderu Podwiązki, odbytej onegdaj, w zamku Windsorskim, obrano kanclerzem tegoż orderu Dra. Wilberforce, niedawno mianowanego biskupem Oxfordzkim.

— Королева, вместе съ принцем Альбертомъ, прибудетъ сегодня въ Букингемскій дворецъ, гдѣ будетъ засѣданіе тайнаго совѣта, на которомъ Ея Величество утвердитъ приготовленную для завтрашняго открытія парламента, тронную рѣчь.

— Во всехъ министерствахъ, господствуетъ чрезвычайная дѣятельность, и министры часто собираются на совѣщанія.

— Опять носится слухъ, что въ кабинетѣ вѣтъ единства, и въ доказательство этого приводятъ на мѣрѣе выйти изъ кабинета, двухъ лордовъ, занимающихъ очень важныя мѣста.

— Въ журналѣ *Times* пишутъ, что верхняя палата препоручила лорду Гоме редакцію отвѣта на тронную рѣчь.

И т а л і я.

Римъ, 12 Января.

Россійскій посланникъ Г. Бутеневъ давалъ, вчера, въ честь Россійскаго Государственнаго Канцлера, большой балъ, на который, сверхъ чужестранныхъ представителей, приглашено было также нѣсколько кардиналовъ и прелатовъ. Гр. фонъ Нессельроде, если не встрѣтится непредвидѣнные обстоятельства, намѣренъ отправиться обратно въ С. Петербургъ 15 с. м.

— Сегодня воспитанники Пропанды, держали экзаменъ по языкамъ, который начался древними классическими языками, греческимъ и латинскимъ; а затѣмъ испытаніе продолжалось: въ италіанскомъ, французскомъ, испанскомъ, португальскомъ, нѣмецкомъ, англійскомъ, шотландскомъ, ирландскомъ, шведскомъ, голландскомъ, польскомъ, венгерскомъ, иллирійскомъ, болгарскомъ, турецкомъ, новогреческомъ, каталонскомъ, мальтійскомъ, еврейскомъ, сирійскомъ, халдейскомъ, коптскомъ, арабскомъ, египетскомъ, грузинскомъ, китайскомъ, самаританскомъ, армянскомъ, персидскомъ, албанскомъ, сабейскомъ, монгольскомъ, курдскомъ и цыгаческомъ языкахъ. Завтра испытаніе будетъ повторено, потому что зала Пропанды не могла вмѣстить вѣхъ слушателей, въ числѣ коихъ, кромѣ кардиналовъ: Май, Ламбрускини, Полидори, Асквиани, Актона и Меццофани, присутствовали знатные по роду и званию иностранцы, находящіеся теперь въ Римѣ.

Палермо, 10 Января.

И у насъ началась зима, настали холода, иногда и ощутительные; однако находящіеся здѣсь Высочайшія Особы, каждый день прогуливаются въ открытыхъ экипажахъ на высотахъ Белмонте. Государыня Императрица Всероссийская проводитъ время болѣе всего въ садахъ Оливучцо, гдѣ теперь цвѣтутъ самыя рѣдкія и прекрасныя растенія. О времени выѣзда Ея Величества еще ничего неизвѣстно; однако кажется, что врачи неоговѣтуютъ Государынѣ Императрицѣ предпринимать морское путешествіе въ такое время, какъ Февраль или Мартъ, и что по сей причинѣ, Августѣйшія Особы, останутся у насъ до Апрѣля мѣсяца.

— Его Императорское Высочество Великій Князь Константинъ Николаевичъ изволилъ осматривать сегодня здѣшнія церкви; 18 или 19 сего мѣсяца, Его Высочество отправится, на и ровомъ фрегатѣ „Камчатка“, для осмотра береговъ Сициліи и Мальты.

И с п а н і я.

Мадридъ, 12 Января

Кавалерійскій полкъ Инфанта Донъ Франциско де Асисъ, старшаго сына Инфанта Донъ Франциско де Паула, переведенъ изъ Пампелуны въ Паленсію, куда также и самъ принцъ выѣхалъ.

— Эспартеро, во время своего регентства издалъ постановленіе, чтобы Инфантамъ, находящимся въ военной службѣ, не было оказываемо никакихъ другихъ почестей, кромѣ тѣхъ, какія принадлежать имъ по военному ихъ званію. Постановленіе сіе отмѣнилъ Нарваезъ, какъ оскорбляющее достоинство престола; но вынѣ оно снова возстановлено имъ и предписано привести оное въ исполненіе.

— Въ окрестностяхъ Мадрита мало по малу собираются корпуса арміи, для произведенія большихъ

— Królowa przybędzie dzisiaj, wraz z Xięciem Albertem, do pałacu Buckingham, gdzie o godzinie 3-iej odbędzie się rada tajna, na której Monarchini potwierdzi mowę tronową p. przygotowaną na jutrzejsze otwarcie parlamentu.

— We wszystkich ministerstwach panuje obecnie nadzwyczajna czynność, a ministrowie odbywają między sobą liczne narady.

— Znowu rozgłaszają wieści, iż w gabinecie nie ma zupełnej jednności; a na poparcie tego przytaczają zamiar wystąpienia z ministeryum dwóch Lordów, piastujących znaczne urzędy.

— Wed ug dziennika *Times*, Izba Wyższa poleciła Lordowi Home zredagowanie odpowiedzi na mowę tronową.

W ł o s n y.

Rzym, 12 stycznia.

Posel Rossyjski Hr. Buteniew, dawał wczoraj dla Kancelarza Państwa Rossyjskiego wielką ucztę, na którą, prócz obcych Reprezentantów, zaproszono także kilku Kardynałów i Prałatów. Jeżeli nie zajdą nieprzewidziane okoliczności, Hr. Nesselrode zamysła wyjechać do Petersburga d. 15 b. m.

— Onegdaj wychowawcy Propagandy odbyli examen z nauki j. języków. Zaczęto od języków starożytnych klasycznych: greckiego i łacińskiego; następnie przemawiali, Włosi, Francuzi, Hiszpanie, Portugalczycy, Niemcy, Angliacy, Szkoci, Irlandczycy, Szwedzi, Hollendrzy, Polacy, Węgrzy, Illiryjczycy, Bułgarowie, Turcy, Nowogrecy, Katalończycy, Maltańscy, Hebrajczycy, Syryjczycy, Chaldejczycy, Koptowie, Arabowie, Etyopowie, Georgjanie, Chińczycy, Samarytanie, Ormianie, Persowie, Albanczycy, Sabejczycy, Mongoły, Kurdzi, Celty, każdy swoim językiem lub dialektem. Jutro examen musi być powtórzony, gdyż sala Propagandy nie mogła pomieścić liczności słuchaczy, między którymi, prócz Kardynałów: Mai, Lambruschini, Polidori, Asquini, Acton, Mezzofante, znajdowali się dostojni z urodzenia i godności cudzoziemcy, czasowo teraz bawiący w Rzymie.

Palermo, 10 stycznia.

Chociaż i tutaj pojawiła się zima, a dnie nie tylko chłodne, ale czasem i zimne bywają, przecież Dostojne Osoby codziennie odbywają przejażdżkę w otwartych powozach na wzgórze Belmonte. N. Cesarzowa Rossyjska przepędza najwięcej czasu w ogrodach Olivuzzo, gdzie, pomimo zimnej pory roku, kwitną najradsze i najpiękniejsze rośliny. O wyjeździe N. Pani nie pewnego nie wiemy. Zdaje się jednakże, iż lekarze nie dozwolą Jej Cesarzkiej Mości odbywać podróży morskiej, w tak burzliwych miastach, jak Luty i Marzec, i że z tego powodu Dostojne Osoby zabawią tu do Kwietnia.

— Jego Cesarzka Wysokość Wielki Xiążę Konstantyn Nikołajewicz, zwiedzający dziś tutejsze kościoły, odpłynie 18-go lub 19-go, na parowej fregacie *Kamczatka*, dla obejrzenia brzegów Sycylii i Malty.

Н и с з а н і я.

Мадридъ, 12 stycznia.

Konny pólk Infanta Don Francisco de Asis, najstarszego syna Infanta Don Francisco de Paula, przeniesiony został z Pampelony do Paleneyi, dokąd też i Xiążę ten wyjechał.

— Espartero będąc Rejentem postanowił był, aby Infantom umieszczonym w służbie wojskowej nie okazywano żadnych innych honorów, tylko takie, jakie przynależą wojskowemu ich stopniowi. Rozporządzenie to zniósł Prezes Rady Ministrów Narvaez, jako ubliżające godności tronu; alści teraz przywrócił je znowu, i w ścisłe wykonanie wprowadzić polecił.

— W okolicy Madrytu ściągają z wolna kilka korpusów wojska, które mają być przeznaczone do odbicia wielkich

маневров; маневры эти будут совершены весною, и как слышно, под начальством графа Трапани.

По последним известиям из Барселоны, работы по восстановлению городской стѣны и цитадели, поврежденных мѣстами во время смуты построек, уже совершенно кончены, такъ что послѣдніе вѣнныя слѣды печальныхъ опустошеній междоусобной войны и борьбы партій, вскорѣ исчезнутъ, а Барселонское укрѣпленіе получитъ снова прежній свой видъ и значеніе.

15 Января.

Когда Инфантъ Донъ Генрикъ, на пути въ Ферроль, остановился въ Бенавентѣ, жители, радостными восклицаніями, выразили ему свою приверженность. Журналы издаваемые въ духѣ партіи прогрессистовъ, наполнены адрессами Инфанту, въ которыхъ прогрессисты Севиллы, Убеды и другихъ городовъ, изъявляютъ ему свою благодарность, за обнародованіе имъ мнѣній; не подлежитъ однако же сомнѣнію, что этимъ они готовятъ принцу большія непріятности.

— Министръ внутреннихъ дѣлъ получилъ отъ политическаго начальника Гвипуско извѣстіе, что море выкинуло на берегъ близъ Мотрико бутылку съ запискою, въ которой прочтано только слѣдующее: „Король Президентъ. Мы окружены людьми, и долго уже жить не можемъ... любезный другъ, извѣсти насъ... когда... когда...“ Бутылку нашли рыбаки, и вручили Алькаду въ Мотрико, находившемуся въ нѣсколькихъ миляхъ отъ Сентъ-Себастьяна. Копія сего письма отъ дана англійскому посланнику.

Турція.

Константинополь, 31 Декабря.

Друзскій Шейхъ Гамудъ, главный виновникъ послѣднихъ несогласій Франціи съ Портою, все еще находится надъ арестомъ на турецкомъ военномъ брегѣ „Акбаръ“, стоящемъ въ здѣшней гавани. Турки обходятся съ нимъ съ большимъ уваженіемъ и внимательностію. Шейхъ-Эффенди рекомендуетъ его Портѣ лучшимъ образомъ, выхваляя его покорность и преданность турецкимъ интересамъ, и исчисляя особенныя его заслуги, оказанныя имъ при обезоруженіи горцевъ. Гамудъ привезъ съ собою письменныя свидѣтельства отъ Англичанъ, американскихъ миссіонеровъ и даже почетныхъ маронитовъ, въ томъ, что онъ не принималъ никакого участія въ умерщвленіи Патера Карло. Это — первая дальняя поѣздка въ жизни сего горскаго воина. Кромѣ горъ своего отечества, онъ до сего времени видѣлъ только одну Бейрутъ. Мощная рука его обграна кровію многихъ христіанъ. Если онъ и невиновенъ въ убійствѣ французскаго монаха, то удаленіе его изъ ливанскихъ горъ все же должно считать благотвѣніемъ для Маронитовъ, коихъ онъ былъ всегда злымъ врагомъ.

Послѣднія донесенія изъ Эрзерума о возстаніи въ Ванѣ и въ Чильдирѣ, удовлетворительны. Эрзерумскій губернаторъ, старый Эссадъ-Паша, извѣстный по своему кроткому управленію въ Сиріи, вошелъ въ переговоры съ мятежниками и расположилъ ихъ принять карантинъ и конскрипцію, а также новую систему управленія, причемъ однако же вынужденъ былъ имъ обѣщать, что Порта значительно уменьшитъ количество опредѣленной подати.

— На мѣсто умершаго Вселенскаго Патріарха, избранъ въ сей высшій санъ Ефесскій архіепископъ, преосвященный Анонімъ; онъ получилъ уже утвержденіе Порты въ этотъ достоинствѣ.

7 Декабря.

Бывшій визирь, Хозрефъ Могамедъ-Паша, которому 80 лѣтъ отъ роду, назначенъ членомъ министерства; ему не вѣрено ник. кого особаго отдѣленія, но онъ долженъ присутствовать на всѣхъ совѣщаніяхъ министерства.

— Эминъ-Паша, назначенный чрезвычайнымъ комиссаромъ въ Сирію, отправился туда 5 с. м.

— Шейхъ Хамудъ вышелъ уже на берегъ, и занимаетъ теперь въ городѣ помѣщеніе, предназначенное для него правительствомъ. Г. Буркене требовалъ

маневровъ заповѣданныхъ на przyszłą wiosnę i odbyć się mających, jak słychać, pod kierunkiem Prabiego Trapani.

— Według ostatnich wiadomości z Barcelony, roboty około przywrócenia i naprawienia wałów miasta i cytadelli, zrujnowanych częściowo podczas rozruchów lat ostatnich, zostały już zupełnie ukończone, tak, że ostatnie zewnętrzne ślady smutnych spustoszeń wojny domowej i walk stronnicych znikną wkrótce zupełnie, a fortyfikacje Barcelony odzyskają znowu całą swoją dawniejszą postać i siłę.

Dnia 15 stycznia.

Kiedy Infant Don Henryk, w podróży do Ferrol, zatrzymał się w Benavente, mieszkańcy zgromadzeni dawali mu głośno oznaki swego przywiązania. Gazety, pisane w duchu stronnictwa progressistów, pełne są adresów do Infanta, w których progressiści z Sewilli, Ubedy i innych miast wyrażają mu wdzięczność za ogłoszone przezeń publicznie zasady. Jednakże, wątpić nie można, że przez takie manifestacje, przygotowują tylko Xięciu nowe nieprzyjemności.

— Minister spraw wewnętrznych otrzymał od Naczelnika politycznego Guipuzko doniesienie, że pod Motrico morze wyrzuciło butelkę, w której znajdowała się kartka zapisana: tyle tylko z niej wyczytać można było: „Określenie Prezydent. Otoczeni jesteście ludami, i długo żyć nie możemy. Kochany przyjacielu, donieś naszym... Umieramy z głodu... Siły mię opuszczają... kiedy... kiedy...“ Butelkę tę znaleźli rybacy, i oddali alkadowi w Motrico, o kilka mil od San Sebastian. Kopią powyższego pisma udzieliłno Posłowi angielskiemu. Tym sposobem rozjaśnia się wątpliwość o losie rzeczzonego okrętu.

Т у р ц я .

Konstantynopol 31 grudnia.

Szeik druzyski Hamud, główny powód ostatnich nieporozumień Francyi z Portą, znajduje się jeszcze ciągle jako więzien na pokładzie tureckiego brygu wojennego Akbar w porcie tutejszym. Turcy obchodzą się z nim z wielką względnością i odznaczeniem. Szeikib-Efendi polecił go jak najmocniej względem Porty, wychwalając jego uległość i przychylność do Turcyi, oraz wielkie zasługi, które podczas rozbrojenia gór wojsku turekiemu wyświadczył. Szeik ten przywozi nadto z sobą wiele świadectw od Anglików, Missyonarzy amerykańskich, a nawet od znakomych Maronitów, że w zamordowaniu Ojca Karola żadnego nie miał udziału. Jest to pierwsza podróż tego wojownika góralskiego. Oprócz gór swęj ojczyzny, widział dotychczas tylko miasto Bejrut. Silna ręka jego zboczona jest krwią wielu Chryścijan. Choćby nie był winnym zamordowania zakonnika francuzkiego, to samo oddalenie jego z Libanu jest już wielkiem dobrodziejstwem dla Maronitów, których był zawsze najzaciętszym wrogiem.

— Ostatnie wiadomości z Erzerum o powstaniu w Wan i w Czildir, są zaspakajające. Gubernator Erzerumski, stary Essaad-Basza, znany ze swego łagodnego zarządu w Syrii, wdał się w układy z powstańcami i nakłonił ich do przyjęcia kwarantanny i konskrypcyi, oraz nowego systemu administracyjnego, przyczemъ wszakże musiał im przyrzec, że Pорта znacznie zmniejszy podatki.

— Na miejsce zmarłego Patriarchy greckiego, obrany został na tę godność Arcybiskup Efezu, Mons. Anthimos, i odebrał już na nią inwestyturę Porty.

Dnia 7 stycznia.

Były Wielki Wezyr, Chozrew Mehmed Basza, starzec 80-letni, został powołany do zasiadania w ministerstwie. Choćby nie dano mu żadnego szczególnego wydziału, ma jednakże zawsze być obecnym przy naradach Ministrów.

— Emin-Basza, nowo-mianowany nadzwyczajnym kommissarzem w Syrii, wyjechał 5-go b. m. na miejsce swego urzędowania.

— Szeik-Hamud opuścił już bryg wojenny, który go tu przywiózł, i zajmuje teraz w stolicy mieszkanie, przeznaczone dla niego z rozkazu rządu. P. Bourqueney żądał

отъ Порты заключенія Шейха въ кр. Варну, на что однако же не получилъ согласія; Порты намѣрена, кажетъ я, приговорить его къ изгнанію въ одинъ изъ значительнѣйшихъ городовъ Малой Азіи, и вѣроятно избереть для сего Брюсеу, прекрасный городъ по мѣстоположенію, и по здоровому климату.

— Султанъ препроводилъ къ Капудаву Пашѣ много подарковъ для экипажа французскаго пароходнаго военнаго фрегата, на которомъ возвратился Решидъ Паша. Дары сіи состоятъ изъ золотой почетной сабли, съ алмазными украшеніями, для командира фрегата, золотыхъ сабель для прочихъ офицеровъ, и 50,000 піастровъ для матросовъ. Решидъ Паша, со своей стороны подарилъ командиру фрегата золотую, украшенную брилліантами табакерку, офицерамъ золотыя часы, а матросамъ давалъ 5,000 фр.

— По поводу недостатка въ хлѣбѣ въ цѣлой Турціи, а особенно въ столицѣ, запрещено вывозить оный изъ Македонскихъ гаваней. Объ этомъ постановленіи, которое чрезъ мѣсяць послѣ обнародованія, должно прийти въ исполненіе, Порты 3 с. м., официально уведомила иностранныя государства.

Мексика.

Съ пришедшимъ, 6 Января, въ Ливерпуль пароходомъ *Tweed*, получены изъ Вера-Крусъ донесенія, отъ 2 Декабря, подтверждающія извѣстіе, что генералъ Паредесъ возсталъ противъ правительства, и съ восьми-тысячнымъ отрядомъ выступилъ изъ Савь-Луисъ-Потоси въ Мексику. Говорятъ, что генералъ Бустаменте хотѣлъ присоединиться къ нему. Возмутители оправдываютъ себя тѣмъ, что правительство дозволило эскадрѣ Соединенныхъ Штатовъ отплыть, не вступивъ съ нею въ сраженіе; но болѣе правдоподобно предположеніе, что возстаніе есть дѣло партій федералистовъ, къ коей принадлежатъ многіе приверженцы Сантаны. Сей послѣдній находится теперь въ Гаваннѣ; тамъ живетъ также теперь французскій посланникъ, баронъ Аллей де Сипрей; носится однако же слухи, что приговоръ объ изгнаніи бывшаго президента будетъ вскорѣ отмененъ, и что онъ возвратится въ Мексику. Въ Вера-Крусѣ ощущено 27 Ноября землетрясеніе, которое однако не произвело никакого вреда.

Ла Плата.

По извѣстіямъ, полученнымъ, 16 го Января, въ Лондонѣ, изъ Буэносъ-Айреса отъ 4 Ноября, французскій посланникъ намѣревался отправиться съ предварительными условіями мира, которыя подаетъ правительство Розаса. Повѣренный въ англійскихъ дѣлахъ г-нъ Баль, безвыѣздно жилъ въ Буэносъ-Айресѣ, не смотря на то, что многія изъ англійскихъ семействъ, тамъ поселившихся, оставили городъ. Торговая экспедиція въ верхнюю Парану, отправляемая подъ конвоемъ военныхъ кораблей, вышла 1 Ноября изъ Мартинъ-Гарсія; надѣются, что мѣра сія будетъ имѣть значительныя послѣдствія; ибо Розасъ держится при кормилѣ правленія, только по поводу разрыва торговыхъ отношеній между иностранцами съ внутренними жителями края; алѣдственно, ежели чужеземцамъ предоставятъ ввозъ товаровъ, и жителей Буэносъ-Айреса лишатъ внутренней торговли, тогда они сами возстанутъ противу диктатора.

— Палата представителей въ Буэносъ-Айресѣ постановила, чтобы акціонерамъ англійскаго долга отъ 1824 г., пріостановить уплату дивиденда, который составляетъ 5,000 долларовъ въ мѣсяць, пока будетъ продолжаться блокада.

былъ от Порты замкнута въ вѣдѣхъ Варны, на что сія однако не согласна. Порты замѣрзла подолно сказати го на выгнаніе до одного зъ ближнихъ и вѣдѣхъ Азіи мнѣе, и въ томъ цѣли заповѣн обіерзе Брюсе, міасто въ піекнѣмъ положеніи, знане зъ здровево климату.

— Султанъ прешалъ Капуданови-Басзы лічне упоминки дла осады французскіей военнѣй фрегаты паровѣй, которѣй Ресид-Басза ту вѣрѣл. Слѣдѣя сіе оне зъ злотѣй сабли honorowej, wysadzanejъ бриллантѣми дла dowѣдзѣй фрегаты, злотыхъ сабли дла инныхъ офицерѣвъ, и 50,000 піастровъ дла майткѣвъ. Ресид-Басза зъ своѣй стрѣны офіарѣвалъ dowѣдзѣй фрегаты злотѣ табакіерѣ зъ бриллантѣми, oficerѣмъ злотѣ zegarki, а дла майткѣвъ далъ 5,000 fr.

— Z powodu недостатку збожа въ цѣлой Турціи, а сщегѣльнѣй въ столицѣ, wywѣз збожа z portѣвъ Македонскихъ zostалъ wzbroniony. O srodku tym, majacymъ wejść wъ wykonanіе wъ мѣсяцѣ po ogłoszeniu. Porты zawiadomila urzędѣwnіе Mocarstwa zagraniczne 3-go b m.

Меху.

Statkiem *Tweed*, przybyłymъ 6-go stycznia do Liverpool, otrzymano zъ Veracruz, pod datѣ 2-go grudnia, potwierdzenie wiadomoścй, że Jeneralъ Paredes otwarcie powstał przeciwъ rządowi i wyruszył zъ 8,000 żołnierzy zъ San Luis Potosi do Mexyku. Jeneralъ Bustamante chciał się zъ nimъ, jak mówią, połączyć. Za powѣdъ wzburzenia podają postępekъ rządu, który dozwolilъ bezъ walki cofnąć się odъ brzegѣвъ eskadry Stanѣвъ-Zjednoczonych; ale bardziej prawdziwymъ jestъ przypuszczenie, że powstanie to przygotowało stronnictwo federalistѣвъ, liczące wъ swychъ szeregachъ wielu przyjacielѣвъ Santany. Santana znajduje się wъ Hawannie, gdzie także bawi Posel francuzki, Baronъ Alleye de Cyprey; бiega jednakъ pogłosка, że wyrokъ wygnania, ciążący na byłymъ Prezydencie, będzie wkrѣtce cofnięty, i że tenże wrѣci do Mexyku. Wъ Veracruz 27 listopada miało miejsce trzęsienie ziemi, które jednakъ wielkichъ szkѣdъ nie zrzadziło.

STANY LA - PLATA.

Wedługъ doniesień, nadeszłychъ 16-go stycznia do Londynu, datowanychъ 4-go listopada zъ Buenos Ayres, Posel francuzki miałъ 31-go października odплынѣć zъ propozycjami pokoju, przezъ rządъ Rozasa podanemi. Sprawującъ interessa angielskie, P. Ball, znajdowałъ się ciągle wъ Buenos-Ayres, chociaъ wiele rodzin angielskichъ, tam osiadłychъ, opuściło to міasto. Wyprawa handlowa do gѣrnej czѣści Parany, przedsięwzięta podъ eskortѣ wojskowych, wyruszyła 1-go listopada zъ Martinъ Garcіa. Spodziewają się, że srodekъ tenъ spowoduje ważne następstwa; albowiemъ Rozasъ utrzymuje się przy władzy, jedynie wъ skutku przerwania handlowychъ stosunkѣвъ cudzoziemcѣвъ zъ wnetrzemъ kraju. Skoro więc tylko cudzoziemcomъ poda się sposѣbъ transportowania wъ gлѣbъ kraju swoichъ towarѣвъ, i odejmie się przeto krajowcomъ Buenos-Ayresъ handelъ wewnѣtrzny, wówczas ostatni, sami powstanѣ przeciwъ Dyktatorowi.

— Izba Reprezentantѣвъ wъ Buenos-Ayresъ postanowiła, przezъ czasъ blokady, wstrzymać akcyonaryuszomъ pożyczki angielskiej zъ 1824 r. wypлатѣ dywidendy, wynoszącęj mѣsiecznie 5,000 dollarѣвъ.